

alleen
est.
ds.
len kin-
is voor-
edervan-
heden
aan de
Kerk
staven,
hebben
ten we
a, waar-
pogd-
dat niet
de we
ogelijk
oor het
ten te
stuk is
dat de
t, door
worden,
uitzon-
groe-
Ame-
Kerk
daarin
lerdoo-
de
postelen
en, om-
feit is,
g in de
comen;
len kin-
gewest
kel deel
wel in
Klein-
stinus
en, dat
lerdoo-
chtigste
anismen.
Hoe-
het n Wes-
Refor-
illende
leef bij
ma en
rg, dat
der
rdut al
hielden.
ijnsche,
antsche,
meerde
de In-
op vast-
schier
beg de
en met
nerde,
e meest
eft het
tasten.
et punt
verzet-
pals de
werden
n en te
rvolg,
indend
ddelijk
mpang
tuurlijk
stelijke
n zich
leen is
groep
ijkheid
te, die
onken,
leiden
vorden
onfelli-
s deze
is en
os, dat
n een-
doen,
es zich
schap-
ken
in te
eligen
Kerk
sme te
aardig,
naast
p een
neemt
staant
nuewe
een
lat de
verzet
parom
gebod
ng van
raken.
in al
Apos-
heeft
riste-
deze
jood-
moet
tingen
eenen
hand-
le en
offers
nnen
n een
niet,
h uit,
het de
ening

houdt, en meent wijzer te zijn dan de uit-
nemendste mannen, die God de Heere als
leidslieden in alle eeuw aan zijn Kerk
geschonken heeft.

Op de Katholiciteit van den kerkdoop,
indien we dit zoo mogen uitdrukken, moet
daarom wel degelijk nadruk worden gelegd,
wanneer men met tegenstanders van den
kerkdoop te doen heeft. Maar dit wil nog
niet zeggen, dat de gronden en argumenten,
die door de verschillende Kerken worden
aangevoerd, daarom door ons zouden moeten worden overgenomen.

Als Gereformeerden en inzonderheid als
Calvinisten nemen we tegenover den kerk-
doop een eigenaardig standpunt in. En het
komt er op aan, scherp en duidelijk te doen
uitkomen, waarom onze Kerk den kerk-
doop handhaaft.

Nu is het natuurlijk niet zoo gegaan, dat
de Reformatoren, en met name onder hen
Calvin, zich eerst op alle punten rekens-
chap hebben gegeven van de gronden van
den kerkdoop, voordat zij dien doop zelf
aannamen. Het leven gaat vooraf, daarna
volgt het nadenken. De kerkdoop be-
stond, ze hebben dien kerkdoop over-
genomen uit de Christelijke kerk van
vroeger eeuwen. Ze deden dat instinctief,
maar door juist tastgevoel geleid. En eerst
later hebben ze zoowel tegenover de valse
gronden, die de Roomsche Kerk voor dien
kerkdoop aanvoert, als tegenover de Weder-
doopers, die den kerkdoop bestreden,
hun eigen standpunt ontwikkeld. En zelfs
moet daarbij nog weer onderscheid gemaakt
worden tusschen het standpunt door elk der
Reformatoren ingenomen. Luther dacht over
den kerkdoop heel anders dan Zwingli,
en Calvin weder anders dan Zwingli en
Luther. Het verschil tusschen de drie
Reformatoren raakt niet alleen het Avond-
maal, maar eveneens het sacrament van
den doop, al mag dit verschil in de
polemie niet zoo sterk op den voorgrond
zijn getreden. En wie het echte Gerefor-
meerde standpunt wil innemen, heeft niet
alleen op de controvers met Rome en de
Anabaptisten, maar eveneens op dit ver-
schil met de Luthersche en Zwingliaansche
doopsopvatting te letten. Eerst moet daar-
om worden afgewezen wat naar Gerefor-
meerde opvatting niet de grond van den
kerkdoop kan zijn, en daarna moet wor-
den aangewezen, wat die grond dan wel is.

DR. H. H. K.

Voor Kootwijks scholen.

In hartelijken dank ontvangen door be-
deling van den heer J. J. Buskas te Utrecht,
uit de nalatenschap van Mev. E. Pauwe te
Utrecht overleden, f 100.

Da. J. H. HOUTZAGERS, voorzitter.

Leestafel.

DR. J. C. DE MOOR, RUTH, VIER PREDIKATIES,
J. H. Kok — 1915 — Kampen.

In de NOORDERKERK te 's-Gravenhage heeft
DR. DE MOOR deze zomer het boek RUTH in
vervolgpreken voor zijn Gemeente behandeld
en wel zoo, dat hij uit elk der vier hoofdstu-
ken telkens als, tekst van zijn preek, een of
meer verzen koos, waarin de hoofdgelachte van
het caput is aangewezen.

Deze preek heeft hij nu in het licht gegeven.
Het voordeel van de zooveel genoemde
methode is, dat bij de behandeling van het
Bijbelboek zijn inhoud niet verbrokkeld raakt,
en dus de eenheid ongeschonden blijft. Het
sprekt van zelf, dat die methode alleen toe-
passelijk is bij een Bijbelboek in welks hoofd-
stukken zulke saanvattende teksten zijn en dat
alleen hij haar kan toepassen, die deze teksten
dan vernag te vinden.

Dit laatste nu is DR. DE MOOR bijzonder wel
gelukt.

Uit hoofdstuk I greep hij het 22e vers als
hoofdgedachte en handelt dan, in zijn eerste
preek, over: NAOMI'S TERUGKEER, doch zoo,
dat reeds hier de figuur van RUTH naar voren
komt. Voor zijn tweede preek, over hoofdstuk II,
greep hij vers 23 en behandelt daarin als hoofd-
gedachte, RUTH'S EERSTEN GANG TOT BOAZ.
Voor zijn derde, over hoofdstuk III, nam hij
de verzen 16-18 en spreekt daaruit van RUTH'S
TWEEDEN GANG TOT BOAZ. En eindelijk, voor
zijn laatste preek, over hoofdstuk IV, zag hij
de hoofdgedachte in vers 13 en daaruit krijgt
hij dan: HET HUWELIJK VAN RUTH EN BOAZ.

Dus is de eenheid bewaard, als in het Bijbel-
boek zelf.

In vier magistrale trekken beeldt de Haagsche
prediker ons een trouwe reproductie van het
klassieke vrouwbeeld, dat als origineel ons in de
Schrift bewaard is.

'n Reproductie, die ons de zoo sympathieke
Moabitische doet zien ten voeten uit.

RUTH, ik bedoel het boek, was eertijds, of
het nog zoo is weet ik niet, bijzonder geliefd
in de studentenwereld en als aanbevelens-
waardig hulpmiddel voor aankomende theolo-
ganten bij hun oefeningen in het Hebreeuwsch.

Op RUTH leerde zoo'n theoloogant bij aanvang
de ééne grondtaal des Bijbels en als hij die vier
capita maar eerst onder de knie had, schoot
het met het grooter of kleiner aantal capita
dat, bij RUTH, voor het propaedeutisch examen
geëischt werd, al aardig op. 'n Niet gering aantal
generaties van predikanten, heeft dus verkeerd
met RUTH en ik ben er zeker van, dat, hoe die
heeren ook thans op het stuk van richting ver-
schillen, zij eenstemmig zijn in hun dank aan
RUTH.

Dat echter bij het lezen en vertalen van dit
toch zoo behoorlijk stukje Hebreeuwsche litera-
tuur, met behulp van een grammatica en een
woordenboek, van het zien van het mooie, om
nog niet eens te spreken van het ontroerd
worden door het religieuze, dat er ook in zit, bij
zulk een, met de spraakkunstige vormen nog
tobvend en op de hem vreemde woorden nog
zwoegend theoloogant, niet veel terecht kwam, is
te begrijpen en bij zoo'n voor-a-n-examen-sittend
studentje ook wel te vergeven.

Maar, niet zoo te vergeven, al is het, uit
zelfoverschatting, wel te begrijpen, is, dat men,
als predikant, zonder de de onmisbare begaaf-
theid toe te berispen, zich wel eens gewaagd
heeft aan het bepreken van heel het boek RUTH.

Met 'n enkelen tekst uit dit Bijbelboek gaat
dat nog wel. Ook de minst gedeelte kan daar

nog wel een niet al te slochte preek uitleveren.
Maar met heel het Boek!

Zeker, wij hebben in onze homiletische litera-
tuur voortreffelijke proefstukken daarvan, doch
ik heb er ook proeven van gehoord en gelezen,
die verre bleven onder den meest bescheiden
maatstaf, dien men hier aanleggen kan.

Wat dat gelezen-hebben betreft, herinner ik
mij, dat 'n welmenende broeder, toen ik nog
jong predikant was, sterk bij mij aandrong
RUTH eens in 'n vervolgpreken te behandelen.
Om mij wat aan te moedigen kreeg ik van hem
ter leen een dik boek met, ik weet niet meer
wel hoeveel preken over RUTH.

Het was werk van een toen reeds overleden
predikant uit een der, wat wij in later dagen
zouden noemen, 'n Kerken van min vaste for-
matie.

Ik wist, dat deze predikant, al was hij auto-
didact, in zijn tijd er een van singuliere gaven
was geweest, maar zijn RUTH was mij toch al
te singulier. Onder het vele ongemene dat ik
er in vond is mij vooral bijgebleven, dat NOA-
mi's woorden tot haar schoondochter in h. 1:
8-13 zooveel als een les was om zielen te be-
handelen. Als ORPA toch, had ook 'n verwor-
pene nog wel eens neiging om uit MOAB mee
naar JUDA te trekken, maar dan was het eisch
van 'n getrouwheid' om, als Naomi....

Lezer! ik spoor u de rest.

Ik sprak zoo even van de, voor het bepreken
van het boek RUTH onmisbare begaafdheid, en het
eerste wat ik daartoe reken is 'n niet geringe mate
van wat ik zou willen noemen esthetischen zin.

Da. DE MOOR heeft dien en toont dien ook
in dezen zijn 'n predikanten' over RUTH.

'n Proeve.

'En nu te midden van al dit geweldige, *in
de dagen als de richters richtten*, opens een
lieflijke idylle! Een paar vrouwen. Een kind.
Enkele nevenfiguren. Een verhaal van een
familiegeschiedenis in een stadje van Juda. Geen
gerucht makende daden, waar heel Israël van
sprekt; geen veldslagen en heldendaden, geen
getrappel van paarden en gedreun van
legerscharen. Neen, het graan ruist op den
akker; de sikkels slaan; het landvolk keert
zingend weder van den arbeid van den oogst;
in den stillen avond en den koelen nacht komt
de geur van den akker u tegen.... En in plaats
van een Debora, die haar hoogstemden jubel-
sang aanheft van Israëls overwinning, ziet ge
aan het einde een bejaarde grootmoeder, in-
gelukkig, met een kind van haar schoondochter
op haar schoot....' (p. 11).

Men ziet het; en door de twee tegenstellingen
met het 'geweldige' komt het vredige van wat
is als 'n placide dorpsnovelle des te mooier uit.

Maar, met esthetischen zin zonder meer, zijt
ge er nog niet.

Het boek RUTH is toch niet maar 'n dorps-
novelle.

Voor ons, christenen, zitten er ook eeuwigheids-
gedachten in.

Ook 'n geestelijke zin.

En om te bepreken heel het boek RUTH,
moet men zelf doervoeld hebben wat daarin
is die geestelijke zin.

Hier is 'n klip.

De klip waarop elk prediker strandt, die de
gave, den tact mist om tusschen ware en
valse allegorie te onderscheiden.

De MOOR bezit dien tact en die gave en
verliest hier dan ook bij het 'vergeestelijken'
nimmer de bezinning.

'n Proeve.

'Menigmaal is de inhoud van dit boek gansch
en al vergeestelikt. Naomi is daar het beeld
van het afgezworven maar terugkerend volk
des Heeren. ORPA is dat van de wereld. Ruth
dat der zoekende ziel. Boaz is als de lossere
beeld van den Christus. Tot zoover gaan we
gaarne mede, want ongetwijfeld hebben deze
figuren alle zulk een betekenis voor de christen-
heid en komt in hun karakter en daden dit
duidelijk uit. Maar als dan ook elk onderdeel
vergeestelikt moet worden; als de zes maten,
die Ruth voor Naomi medebrengt, de volle
verzekerdheid des geloofs betekenissen moeten,
en de lossere, die weigert zijn plicht te doen, de
wet moet voorstellen, terwijl de tien oudsten
der stad de tien geboden zijn — dan vragen
wij ons toch af, of zulk een uitlegging is over-
eenkomstig de bedoeling des H. Geestes.' (p. 12).

En aan dit exposé op het stuk van 'vergeestelij-
ken', hetwelk hij in zijn eerste preek
geeft, is DE MOOR zoo in deze als in de drie
andere trouw gebleven.

In de derde plaats is er voor het goed preken
over RUTH ook noodig een zekere gave om
zich in te voelen in het zielbeweeg der in dit
boek optredende menschen.

En ook dit kan deze prediker.

Van Naomi, ORPA en Ruth, van Boaz en ook
van dien anderen lossere, — dien egoïst —
krijgt ge den 'inwendigen mensch' te zien met
zijn drijfveren en beweeggronden, zijn keuren
en kiezen, zijn willen en handelen.

En eindelijk is voor preken over RUTH nood-
ig een juiste blik op den ons, gelijk nu de MOOR
op p. 77 terecht schrijft, zoo 'n onderling ja
zelfs aanstootelijke' voorkomenden raad van
NAOMI aan haar schoondochter en op RUTH'S
doen naar dien raad, in hoofdstuk III.

Zoo op dien raad als op dat doen nu heeft
DR. DE MOOR, naar het mij voorkomt, dien
juisten blik en, met zijn drie opmerkingen van
p. 78-79, doet hij u op dat 'sonderlinge en
aanstootelijke' zulk een kijk krijgen, dat het, in
zijn Oosterse omgeving, niet meer vreemd doet
en bij de zuivere motivatie en het rein bedoelen
der twee vrouwen, zijn eerlijkheid verliest.

Zonals ik reeds zei, van RUTH de sympathieke
Moabitische geeft DE MOOR een reproductie ten
voeten uit. Van deze Moabitische, uit wie ook
is de MESSIAS voor zoover het vleesch aangaat.

En heel de wijze waarop de Haagsche pre-
dikant in dezen bundel het boek dat naar RUTH
heet, behandelt, doet mij van harte instemmen
met den wensch, welken hij uitsprekt in zijn
VOORWOORD, dat die behandeling 'nog velen
zegen moge zijn, opdat zij kiezen voor
Israël God, of in die goede keuze bevestigd
worden, mede door het nagaan van Zijn wondere
wegen'.

G.

Officieele Berichten.

Vrije Universiteit.

Men meldt ons uit Klundert:
Gelijk in den geheelen Westhoek van Noord-
Brabant is ook te Klundert de actie voor de
V. U. met kracht ter hand genomen. Jonge
dames bezoeken een ieder, die daarvoor in aan-
merking komt, en wekken op, om lid of be-
gint van de Vereen. voor H. O. op Geref.
Grondslag te worden, of om de bijdrage te
verhoogen.

Woensdag 15 Dec. trad in het Geref. kerk-
gebouw op Prof. Groshede van Amsterdam,
om voor een zeer aandachtig gehoor het goed
recht en het belang van de V. U. te bepleiten.
Vooraf werd de nadruk gelegd op het echt
nationale karakter van de V. U. De hooge-
scholen in Nederland waren oorspronkelijk
Gereformeerd, en bedoelden niet anders dan
Gereformeerd de wetenschap te beoefenen en
de Geref. waarheid te bevorderen. Datzelfde
bedoelt de V. U. En alleen die beoefening der
wetenschap is in het belang van ons volk. Het
heerlijke is, dat een ieder daarin de V. U. die
leest uit en voor het volk, steunen kan. Niet
door zelfwetenschap te beoefenen, maar door
gebed, door geldelijke steun.

Aan het einde der uitnemend geslaagde ver-
gadering, werden de belangen der Ver. voor
H. O. op Geref. Grondslag en der V. U., door
den spreker den Heere opgedragen. Met goeden
grond mag worden gehoopt, dat ook door de
gehouden rede de liefde voor de V. U. is aan-
gewakkerd.

Classe 's-Gravenhage.

De kerkeraad der Gereformeerde kerk te
's-Gravenhage bericht, dat de classe 's-Graven-
hage D.V. vergaderen zal te 's-Gravenhage op
Dinsdag 8 Februari e.k. gewone tijd en plaats.
Punten voor het agendum worden ingewacht
vóór Dinsdag 18 Januari a.s. bij den scriba,
Van Speijkstraat 105, 's-Gravenhage.

Namens den kerkeraad voorn:

C. LION CACHET, scriba.

Christelijk Onderwijs in Suriname.

Tien eenige jaren geleden het Bestuur der
Evangelische Broedergemeente zich genoodzaakt
zag, de opheffing van hare Scholen in Suriname
te overwegen, omdat de financiële lasten niet
langer te dragen waren, heeft de in Nederland
voor dat doel werkende Vereniging, n.l. de
'Maatschappij tot bevordering van het gods-
dienstig onderwijs onder de inlandse bevol-
king in de kolonie Suriname' — kortweg ge-
noemd 'de Haagsche Maatschappij' — die op-
heffing weten te voorkomen. Zoolang het haar
mogelijk zou zijn, zou de Maatschappij f 6000.—
jaarlijks naar Suriname te zenden. Zoo is het
ook enkele jaren gegaan. Ditmaal zal de Pen-
sionneer van genoemde Maatschappij, G. C.
Baron van Asbeck, de Ruitersstraat 71, Den
Haag, slechts f 3200.— naar Suriname kunnen
zenden, tenzij de zendingvrienden en de vrien-
den van Christelijk onderwijs in Nederland alsnog
zorgen voor de ontbrekende f 2800.—.

Deze zaak verdient de aandacht en de sym-
pathie van alle geëdele Nederlanders. Door
vreemdelingen werden, alleen door zendingvriende
gedreven, in onze Nederlandse kolonie 32
scholen allengs opgericht, welke einde 1914 door
3018 leerlingen bezocht werden. Zes van die
scholen zijn te Paramaribo gevestigd, 15 in de
districten, 8 bij de Boschnegers en 1 is alleen
voor Britsch-Indische kinderen. De Evangeli-
sche Broedergemeente doet daar Nederlandsch
werk in den besten zin, dat ook door het Ko-
loniaal Bestuur wordt gewaardeerd en gesteund.
Mogen velen zich gedrongen gevoelen om,
door inzending van een groote of kleine gift
aan bovengenoemd adres, te toonen, dat zij
medegevoelen de verantwoordelijkheid van ons
Nederlandsche volk voor de instandhouding van
dezen zegenrijken arbeid.

WEDUWENZORG.

Vereeniging van beneden den rang van Officier
pensioneerde militairen van Leger,
Marine en Koloniën.

Goedgekeurd bij Kon. Besluit van 17 Mei 1909,
Staatsbl. No. 55.

Eere-commissie:
K. Eland, gepens. luit.-gen., oud-Minister van
Oorlog, lid van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal, (voorzitter).
A. G. Ellis, gep. vice-admiraal, oud-Minister van
Marine, adjud. i.b.d. van H.M. de Koningin.
J. J. G. Baron van Voorst tot Voorst, generaal-
majoor, adjud. i.b.d. van H.M. de Koningin.
Jhr. P. J. Boogaert, oud-officier.
A. Baron van Dedem van den Berg, lid van de
'Tweede Kamer der Staten-Generaal, oud-offi-
cier van den Generalen Staf.
L. F. Duymaer van Twist, kapitein, lid van de
'Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Eere-voorzitter der Afd. Amsterdam:
WelEdelGestr. Heer J. A. H. Jockin, kapitein
b.d. Landstorm.

Een Noodkreet voor 400 Weduwen van
pensioneerde Onderofficieren en Minderen
van Leger, Marine en Koloniën.

L. S.

'Het houdt niet op! Zal uwe eerste gedachte
zijn; weer een bede om hulp. U hebt gelijk,
het is bijna ondoenlijk, nog een penninkje af te
zonderen, en toch durven we u den bedelnap
toesteken.

Onze zaak, ons doel moet tot elk hart door-
dringen.

Ruim vier honderd behoeftige militaire wedu-
wen met hare duizend en meer wezen, zien
uit naar een ondersteuning, die haar helaas door
de Regeering niet kon worden toegekend,
omdat 't ja omdat de wettelijke bepalingen daarin
niet voorzien!

Alleen de weduwen, van onderofficieren en
minderen onzer weermacht die na 1909 werden
pensioneerd, genieten een Rijkspensioen. De
anderen hebben haar wanhopigen strijd om het
bestaan, die met den angst van haar leeftijd
steeds moeilijker wordt, voort te zetten, over-
geleverd aan de barmhartigheid van hare land-
genooten.

Om eenige verzachting te brengen in dien
toestand, sloten vele honderden oud-onderoffi-
cieren en minderen zich aanéén, werden lid van
'Weduwenzorg' en verbonden zich tot betaling
van een jaarlijkse contributie, waarvan het
bedrag, in verband met hun bescheiden in-
komsten, zoo hoog mogelijk werd gesteld.

Wij behooven u echter niet te zeggen, dat
daarmede de weduwen en wezen hunner oud-
collega's niet merkbaar te helpen zijn, en steun
van meerdere honderden donateurs en besche-
mers allermodigst blijft.

Uit de langs den weg van contributie en
ondersteuning in het afgeloopen jaar bijeen-
gegaarde gelden, kon aan de weduwen slechts
een bedrag van f 25 worden uitgekeerd. Vijfen-
twintig gulden, d.i. nog geen halve gulden per
week, voor een gezin, dikwijls bestaande uit zes
acht personen!

U begrijpt, wat dat zeggen wil in deze droe-
ve tijden. En toch waren ze dankbaar voor
dien steun, doch zorgvol blijft haar toekomst;
wegkwijnen zullen ze, de misdeelden, de weduwen
van verdienstelijke mannen, die hun leven
wijdden en waagden voor Nederland; ten onder-
gaan zullen de wezen, zoo niet vele warme
harten hun medegevoel in materiële steun
omzetten.

Er wordt in deze dagen veel gegeven voor
allerlei doel, doch toegestemd moet worden, dat

'Weduwenzorg' verdient in de eerste geleerden
te staan, van hen die een beurt krijgen. Elke
gift, hoe gering ook, is balsem!

'Zoo gij gezegend zijt van God,
Vertrouwt haar uit Uw overschot!'

Het bestuur der afdeling Amsterdam,

D. L. VAN PEURSEN, Voorzitter.
P. A. VOS.
C. LAMMES.
J. H. STAAKEN.
H. WOLF.
L. F. VUYTENDIJK.
A. SCHENDELAAK, Secretaris.

Buitenland.

Engeland. Geboortecijfers in En- geland.

In Engeland worden op 1000 inwoners 24.4
kinderen geboren, terwijl deze cijfers bij de
Roomsche-gezinde bevolking 38.6 op de 1000
bedragen. Dr. Griffith Jones zegt naar aanleiding
hiervan: 'Indien dit proces voortgaat, komen
wij tot de droeve conclusie, dat bij het einde
dezer eeuw het Protestantse Britannië een land
geworden zijn zal, waarin de Roomsche-Katholieke
bevolking verreweg de overhand heeft, zonder
dat er iemand van den eenen geloofsvorm tot den
anderen overgaat'. Dezen toestand zal men na
den oorlog in Protestantse kringen onder de
oogen moeten zien. De oorzaak van het feit,
dat er bij Protestanten zooveel minder kinderen
geboren worden dan bij Roomschen, zoekt Dr.
Jones in de toenemende zucht van de menschen,
om het leven te genieten zonder daarin gehinderd
te worden door de bezwaren aan het opvoeden van
kinderen verbonden, in den altijd toenemenden
druk van het sociale leven en den steeds groter
afkeer dien men van armoede en hare onaange-
name gevolgen heeft. De Roomsche wordt van
dit kwaad, dat zoo algemeen is, weerhouden, zij
het ook door vrees. De Protestantse voorvaders
werden ook weerhouden door een zuiverder en
oprechter 'vrees' Gods. Maar de kritische en
rationalistische geest heeft als een scherp zeur-
gebiet in de ziel van Protestantsche landen,
met de uitwerking dat alle vrees Gods is ver-
dwenen en daarmede een goed deel van huwelijks-
zedelijkheid. Een valse verhouding tot de wet
Gods en een verkeerde blik op het leven hebben
gemaakt, dat de gezinnen achteruitgingen. Het
kwaad zal alleen te berouwen zijn, als de menschen
zich weer zonder voorbehoud stellen onder de
wet Gods, en het 'licht in zijn licht' zien.

GEMENGD NIEUWS

Predikanten in den dienst van het leger. Op den
1sten Sept. l. waren er uit de Evangelische lands-
kerken in Oost-Pruisen 519 predikanten en 307
hulppredikanten en candidaten in den dienst van het
leger. Hiervan droegen er 342 de wapenen, 81
predikanten en candidaten sneuvelden.

In Oost-Pruisen waarin de Russen een tijdlang
hebben huisgehouden, werd er aan kerkgebouwen,
pastorijen en kerkenreuzen voor ruim 2½ miljoen
gulden vernield. 208 kerkelijke gemeenten leden
daardoor schade; geheel verwoest werden 26 kerk-
gebouwen en 26 pastorijen.

Uit Korea. Een Amerikaansch zendeling der
Presbyterianische kerk, de predikant U. E. Blair,
heeft, toen hij aan een klas van 50 man Koreaan-
sche Christenen onderwijs gaf, gevraagd, hoeveel
hunnar tot Christus geleid waren door middel van
de prediking. Twaalf hebben hunne handen op-
toen hij vroeg hoever in een kerk gegaan waren
uit nieuwsgierigheid, en getroffen werden door het
Woord dat daar gesproken werd, hieven twee de
handen op. Twee anderen zeiden, dat zij tot be-
keering gebracht waren door het lezen van tracta-
taten. Doch toen gevraagd werd hoever tot het
geloof in Christus gebracht werden door het lezen
van de kleine Koreaansche Evangelien, die door
colporteurs verkocht worden, antwoordden hierop
een twintigtal toestemmend.

Sprinkhanenplaag in Palestina. Over de gevolgen
van de sprinkhanenplaag die over Palestina ge-
komen is, schrijft men uit het Syrische weeshuis:
'Ofschoon de regering bevolen had, dat ieder een
bepaald aantal sprinkhanen leveren zou en tene-
gevolg dit bevel ook bijv. in Jerusalem en om-
streken alleen meer dan een half miljoen eieren
verzameld en vernield werden, zoo overdedten
toch ontelbare awemen sprinkhanen stad en land.
Dagen lang streeden de bevolkers van velden en
tuinen tegen de gevreesde indringers door met
water gevulde vaten in de aarde te plaatsen. De
scholen liepen leeg, omdat ieder kind aan den
verdedigingsoorlog mee moest doen. Maar het
einde was, dat alle pogingen vruchteloos waren, de
velden en tuinen, en daaronder ook die van de
kleine zendingsgemeenten Bethlehem, Bethdajla en
Beth Sahur, de wijnberg, de vruchtbouwen en
groentuin van het Armenische weeshuis hebben
vredelelijk geleden; niet een groen blaadje bleef
over. De wijnstokken, de olijven en moerbeibomen
staan geheel kaal. De tuin van het weeshuis is
tot een woestijn geworden. De velden van
Bethlehem, gelijken op een winterlandschap, waar-
over de gloeiende zonnelichte trilt. Mocht het
zwaarbeteerd land voor de rampen van den
oorlog bevrucht blijven!

De Christian Scientists te Berlijn veroordeeld. In
het midden van November l. werd voor het
Berlijnse gerechtshof het z.g. 'Gesundheits-
Proces' behandeld. Eenige aanhangers van de
Christian Science waren aangeklaagd, den dood van
iemand door schuld te hebben veroorzaakt. Ieder
hunner werd tot zes maanden gevangenisstraf
veroordeeld. De 'Staatsanwalt' betoogde, dat de
Christian Science op verkeerd begrepen wijsgeerige
gedachten rust en van geheel verkeerde premissen
uitgaat, dat het diametraal tegenover het Christen-
dom staat en dat het geen aanspraak kan laten
gelden op den naam van 'wetenschap'. Men kon
de werkzaamheid der Scientists niet als een
handwerk beschouwen, want dit zou een vernede-
ring van het eerbare handwerk zijn. Men moest
het Scientificisme eenvoudig 'Unfug' noemen. Wan-
neer menschen als de aangeklaagden op de mensche-
heid losgelaten worden, zonder dat zij kennis
hebben van krankheden en zonder dat zij een
diagnose kunnen maken, dan is dit ergelijk. In
het vonnis sprak de rechter: 'Het gerechtshof be-
schouwt de scientificistische leer als een bespotting
van alle Duitsch en Christelijk geloof. De scienti-
stische leer heeft met het Duitsche denken en ge-
voelen en met de Christelijke kerk niet het ge-
ringste gemeen'.

Een bespraak van den Hongaarschen minister-
president. Den 18en November werd te Papa de
jaarvergadering van het Gereformeerde kerkelijk
district aan de overzijde van den Donau gehouden.
Als oppercurator van dit district hield de minister-
president bij het openen dier samenkomst een
rede, waarbij hij verklaarde, dat hij den grond
waaraan het te danken is, dat Hongarije een groote
overmacht van vijanden overwon, zocht in de sode-
lische en godsdienstige eigenschappen van het Hon-
gaarsche volk. Het Godsvertrouwen der Hongaars-
sche soldaten heeft hen tot helden gemaakt. Ook
wees de minister er op, dat in deze dagen aan het
licht treedt, welk een heilige roeping de kerk heeft
te vervullen, en hoe dwaas zij handelen, die op
aardsche macht of op roegenaamde beschaving
poehend, den vasten grond van het geloof weg-
stooten.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

Van onze lezers J. E. die te N. L. woont in
de Vereenigde Staten van Noord Amerika, ont-
vingen wij den volgende brief:

In de Herald van 17 October, vond ik een
drietal vragen van eenige jongelui uit de leger-
plaats te Oldebroek.

1. Op welke wijze zijn de Indianen in Amerika
gekomen. Anders gezegd: langs welken weg is
Amerika bevolkt?

2. Hoe zijn de negers daar gekomen?

3. Waren Europa en Amerika vroeger door
land verbonden?

De eerste twee antwoorden kwamen niet heel
overeen met wat men leert uit de Amerikaan-
sche Historie.

De Indianen, die een roodkopperen huidkleur
hebben, komen zeer veel overeen met de Egypte-
naren. In het begin werden ook Indianen
gevonden met licht haar en witte huidkleur.
In het jaar 1000, lang voordat Columbus naar
Amerika kwam, ging vanuit Noorwegen een
schip met Noormannen onder bevel van Leif
Ericson. Zij landden ergens aan de Oostkust en
noemden het Vinland, maar niemand weet pre-
cies waar het was. Ook was er een volkstaat
aan de Noordkust van Spanje die van die
visscherij leefde. Men geloof dat zij ook naar
de Noordelijke zeeën gingen en landden in New
Foundland. Waarschijnlijk dat zij daar ook
bleven wonen.

In de zeventiende eeuw, toen de Engelsche
kolonien pas bevolkt werden, woonden er veel
rijke plantagehouders in het zuiden. Zij dreven
ook veel handel met andere landen, maar tot
nog toe hadden de blanken al het werk moeten
doen. Zij verkochten zichzelf dan voor ongeveer
7 jaren, om hun vak te leeren. Daar zij echter
niet tegen de groote hitte konden, was het een
grootte uitkomst, toen een Hollandsche boot,
met een lading van twintig gestolen negers, uit
Afrika kwam. Zij werden goedkoop verkocht
en konden veel beter de hitte op de plantage
doorstaan. Ook behoefden zij niet vrijgelaten
worden, hetwelk veel goedkoop uitkwam.

Het is recht aangenaam, dat onze lezers zoo
goed de Herald leest. Zij vergeet dus de oude
moedertaal niet en blijft met ons vol meeleven.
Dat is meer dan gezegd kan worden van velen
die naar Amerika trekken. Het beste zou
natuurlijk zijn voor een klein volk als het onze
dat er niemand zijn, die hier nuttig kan zijn.

Wat onze lezers schrift omtrent de bevolking
van Amerika is juist. Doch wij maakten geen
melding van omdat het de gedane vraag toch
niet oplost. De enkele Noren die naar Amerika
overstaken kunnen kwalijk in betrekkelijk korten
tijd